

סמינר רומניה ומורשתה היהודית 2023

חברי עמותה יקרים,

בתוכניות הסמינרים לשנת 2023 נוסף לחזק היכרותכם ולהעמיק את ידיעותיכם על דרכי פעילותם של עובדי מדינה ברחבי העולם, אשר בדומה לנו, מתמודדים מול אתגרים משמעותיים.

רומניה היא רפובליקה במזרח אירופה. בתום מלחמת העולם השנייה, נשארו על אדמת רומניה כוחות כיבוש סובייטים שעזבו את שטחה רק בשנות החמישים. המלוכה הרומנית התקיימה במשך 66 שנה, עד להפיכת המדינה לרפובליקה ב-1947. לאחר מהפכה אנטי-קומוניסטית בא לקיצו משטר אכזרי בן 45 שנה. ב-2004 הצטרפה רומניה לברית נאט"ו, וב-2007 התקבלה גם לאיחוד האירופי.

בין מדינת ישראל ורומניה מתקיימים יחסים דיפלומטיים מלאים החל משנת 1948. חרף התקררות היחסים במהלך המלחמה הקרה, רומניה הייתה המדינה הקומוניסטית היחידה שלא ניתקה כלל את יחסיה הדיפלומטיים עם מדינת ישראל בעקבות מלחמת ששת הימים.

לפני מלחמת העולם השנייה חיו ברומניה כ-850,000 יהודים, שהיו כ-4.5% מאוכלוסיית המדינה. במפקד של שנת 2011 נמצאו ברומניה 3,271 יהודים בלבד. יהודים חיו בדאקיה, לימים רומניה, עוד בטרם נכבשה על ידי הרומאים. בהיסטוריה של רומניה יש אזכור על כך ששבט יהודי לוחם (כנראה כוזרים) חדר לארץ זו ולמשך מספר שנים הדת היהודית הייתה הדת שלטת בכמה אזורים.

ההיסטוריונים הרומנים מציינים שנסיכויות רומניות, ולאכיה ומולדובה, היו בסוף המאה ה-14 המקלט העיקרי עבור היהודים שנמלטו מהונגריה, כשניסו לאלץ אותם לעבור לנצרות קתולית. במהלך הסמינר יורחב על ההיסטוריה של יהודי רומניה במהלך המאה ה-20.

עובד מדינה יקר, עניינך והעשרתך בהכרת תולדות עמנו ומפגש עם עמיתים בתרבויות עולם שונות ומגוונות מנחים אותנו במבנה התוכניות הקיימות עבורך ובהישג ידך. אנו עושים למענך בהערכה ובהוקרה לתרומתך בשירות הציבורי בישראל.

בברכה ובדרך צלחה,
העמותה לקידום מודעות חברתית

תוכנית הסמינר המקצועי בנושא יהדות ושואת יהודי רומניה

יום מס' 1- יום ראשון-ת"א-בוקרשט – הגעה וטקס זיכרון

ניפגש בשדה התעופה בן גוריון לטיסה לבוקרשט -בירת רומניה.
 לאחר הנחיתה נערוך סיור היכרות עם העיר, נלך בעקבות יהדות רומניה המפוארת
 אשרהתקיימה במדינה זו עד למלחמת העולם השנייה. נבקר בבית הכנסת הגדול,
 נראה את בית הכנסת הספרדי, האזור היהודי, אנדרטת השואה. נקיים טקס זיכרון.
 לאחר מנוחה קלה נצא לסיור ערב בעיר העתיקה. לינה וארוחת ערב בבוקרשט

יום מס' 2 –ביקור בבית הפרלמנט – סיור מקצועי על הממשל ברומניה

נפתח היום בסיור המקצועי, במהלכו, ייבחנו תהליכי העבודה במגזר הציבורי תוך
 הסתכלות על נקודות השקה לתהליכים בארצנו. משם, נמשיך לסיור בעיר
 בוקרשט. נראה את שער הניצחון, כיכר המהפכה. נגיע לביקור בארמון הפרלמנט
 (הבניין השני בגודלו בעולם) נבקר בפרלמנט ונשים דגש על שלטון וממשל. נבחן כיצד
 מדיקטטורה נכשלת כמה דמוקרטיה צומחת, כיצד מתנהלת הרשות המחוקקת בת
 שני הבתים: סנאט ובית הנבחרים. נבחן בהשוואה נקודות השקה לצורת השלטון
 בישראל. נבקר בפארק קרול- גן ציבורי הנפרס על שטח של 360 דונם, נראה את
 אנדרטת החייל האלמוני והאגם המלאכותי. בסיום היום העברה למלוננו בבוקרשט

יום מס' 3- יום שלישי-ההרים הקרפטים – יהדות ברשוב

נצא לעבר הרי הקרפטים, נמשיך אל העיר ברשוב . נבקר בגן ע"ש יצחק רבין הכולל פסל לזכרו של ראש ממשלת ישראל. נשוחח על מניעי הקמת גן ההנצחה ברומניה. נמשיך לעיר העתיקה נראה את הכנסייה השחורה שנשרפה לפני מאות שנים במהלך מלחמות הדת, נמשיך לביקור בבית הכנסת בברשוב. "בית הכנסת הגדול" בברשוב נבנה בין השנים 1899-1901 בסגנון גותי ומורי על-ידי האדריכל היהודי ממוצא הונגרי לאופולד באומהורן, הוא השני בגודלו ברומניה ובו 650 מושבים ומיקומו בדרום-מערב לכיכר המרכזית של העיר העתיקה.

בעבר בית הכנסת שימש הקהילה הרפורמית והתפללו בו נשים וגברים יחדיו, אך לאחר רעידת האדמה שהתרחשה בשנת 1977 נהרס בית הכנסת האורתודוקסי וזרם מתפלליו הצטרפו לבית הכנסת הזה. בשנת 2001 לכבוד מאה שנה להיווסדו, בית הכנסת שופץ והוא משמש גם כיום כמרכז יהודי פעיל עבור 300 היהודים שנשארו בעיר בראשוב. ההתיישבות הראשונה של יהודים בבראשוב הייתה בשנת 1807 ומאז הקהילה גדלה ופרחה עד למלחמת העולם השנייה והיא מנתה 6000 איש. רובם עלו ארצה. בתקופת השואה רוב יהודי בראשוב נשלחו למחנות עבודה. בית הכנסת שימש כמחסן תחמושת ומתקן לכליאת סוסים. ברחבת הכניסה לבית הכנסת הוקמה אנדרטה לזכר יהדות רומניה שנכחדה בשואה, נערוך טקס זיכרון במקום. בסיום היום, נעבור למלונו בקרפטים, קבלת חדרים, מנוחה והתרעננות. ארוחת ערב הכוללת מופע פולקלור במלון .

יום מס' 4- יום רביעי – טירת בראן – הכפר מואצ'ו – ההיסטוריה של רומניה –

אירות כפרי

לאחר ארוחת הבוקר נצא בדרכנו אל העיירה בראן, שם נמצאת טירת ברן הידועה כטירת דרקולה האגדי. בדרך גולל פרקים על ההיסטוריה של רומניה. הטירה בבראן הוקמה ב-1382. בסמוך לה, החל להתפתח היישוב. בין השנים 1442 - 1438 שימשה הטירה להגנה במלחמה נגד העות'מאנים. לאחר מלחמת העולם הראשונה תושבי בראשוב העניקו את הטירה במתנה למלכת רומניה מארי. הטירה החלה לשמש כמעון קיץ של משפחת המלוכה הרומנית עד 1947 אז נאלצו לוותר על כתרם. ב-2006, הטירה הוחזרה לדומיניק הבסבורג, נכדה של המלכה מארי, ב-2007 הטירה הוצעה למכירה, וב-2009, הוחלט להשאיר הטירה בתור מוזיאון. לאחר הביקור בטיירה נמשיך לביקור בשוק הקש המקומי. בשעות הצהריים נאכל ארוחת צהריים מסורתית בכפר ולאחריה, נסע בדרך נוף הררית לאורך הנחל הזורם בעיירות וכפרים נטועים בטבע במלוא עוצמתו. בשעות אחר הצהריים המאוחרות חזרה למלון לארוחת ערב ולינה.

יום מס' 5- ארמון פלאש סיניה – בוקרשט – תל אביב

לאחר ארוחת הבוקר ופינוי החדרים במלון נצא לביקור בארמון פלאש. ארמון פלאש שימש למגורי הקיץ של משפחת המלוכה הרומנית ונחשב לאחד הארמונות היפים ביותר ברומניה בזכות גילופי העץ הייחודיים שבו. בארמון התארחו אישים נכבדים רבים, סופרים, מוזיקאים, מלכים ומלכות והחשוב ביניהם היה פרנץ יוזף הראשון, קיסר אוסטריה, ששהה בו בשנת 1896. בארמון 160 חדרים, נבקר בחלק מהם ונלמד על אורחות החיים שהתנהלו בו.

לאחר הביקור נמשיך בדרכנו לעבר בוקרשט, נעצור להפסקת התרעננות בדרכנו לשדה התעופה לטיסתנו לתל אביב.